

Diarienummer
KSN-2017-2005

Kommunfullmäktige

Reviderad budget 2017

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att besluta

att omfördela kommunbidraget som följd av ny nämndorganisation och införande av ny ekonomimodell enligt ärendets **bilaga 1**,

att omfördela kommunstyrelsens kommunbidrag för ökade kostnader för flyktingmottagandet enligt ärendets **bilaga 2**, samt

att finansiera projekt Ulleråker genom utökat kommunbidrag enligt ärendets **bilaga 3**.

Reservationer

Simon Alm (SD) reserverar sig till förmån för eget yrkande; avslag på andra att-satsen.

Särskilt yttrande

Fredrik Ahlstedt, Mats Gyllander, Rikard Sparby (alla M), Mohamad Hassan (L), Stefan Hanna (C), Jonas Segersam (KD) avger särskilt yttrande enligt **bilaga A**.

I avgörandet deltagande

Marlene Burwick (S), Erik Pelling (S), Caroline Hoffstedt (S), Ulrik Wärnsberg (S), Loa Mothata (S), Maria Gardfjell (MP), Rickard Malmström (MP), Ilona Szatmári Waldau (V), Fredrik Ahlstedt (M), Mats Gyllander (M), Rikard Sparby (M), Mohamad Hassan (L), Stefan Hanna (C), Jonas Segersam(KD), Simon Alm (SD)

Uppsala 31 maj 2017

Marlene Burwick/Ingela Persson

Ärendet

I kommunfullmäktiges beslut om Mål och budget 2017-2019 den 7-8 november 2016 fick kommunstyrelsen i uppdrag att återkomma till kommunfullmäktige senast i juni 2017 med förslag gällande reviderad budget om 47,5 miljoner kronor (mnkr) för att invänta effekter som konsekvens av omorganisationen per den 1 januari 2017.

I Mål och budget avsattes 24 mnkr till kommunstyrelsen för att hantera ökade kostnader för flyktningmottagandet. Avsikten var att fördela dem till de nämnder som tillfälligt ser ökade kostnader med anledning av flyktningmottagandet.

Kommunstyrelsen fick även i uppdrag att återkomma med principer för hur kostnaderna för projektet Ulleråkers anläggningstillgång bör hanteras 2017 då färdigställande av detaljplaner, och därmed omvandling till omsättningstillgång, inte i sin helhet kommer att ske under 2017.

Beredning

Ärendet har beretts av kommunledningskontoret tillsammans med samtliga berörda förvaltningar. Barn- och jämställdhetsperspektivet har inte beaktats i beredningen eftersom det rör en teknisk ombudgetering.

Föredragning

Genom fullmäktiges beslut om ny nämndorganisation den 13 juni 2016 avvecklades styrelsen för teknik och service och styrelsen Uppsala vård och omsorg från den 1 januari 2017. Verksamheterna organiserades under nämnder och bolag i befintlig nämndorganisation. De ekonomiska effekterna av omorganisationen uppskattades till 30 mnkr i minskade kostnader. Effektiviseringarna beräknas komma från främst minskad administration när köp och sälj-systemet mellan produktionsstyrelserna och nämnderna och bolagen upphörde. Som beräkningsgrund för fördelningen av effektiviseringen har produktionsstyrelsernas intäkter 2016 använts. Detta bedöms ge en bra bild av var effektiviseringarna förväntas uppstå.

Efter omorganisationen togs vinstkravet om 17,5 mnkr på produktionsstyrelsen för teknik och service bort. Produktionsförhållandena förutsätts dock vara densamma vilket innebär att de nämnder och bolag som övertagit verksamheterna kan utföra tjänsterna med lägre kommunbidrag och högre vinstkrav.

Effektiviseringen och det borttagna vinstkravet omfattar sammanlagt 47,5 mnkr som har omfördelats med produktionsstyrelsernas intäkter 2016 som beräkningsgrund.

De investeringsramar som fanns i produktionsstyrelsernas budgetar behöver också ombudgeteras som en konsekvens av omorganisationen. Principen som använts för ombudgeteringen följer principen för omorganisationen, vilket innebär att ramarna har följt med verksamheten in i befintlig nämndorganisation.

Vid omorganisationen av vård- och omsorgsverksamheten framkom det att vissa delar inom produktionsstyrelsen ekonomiskt överkompenserats och andra delar underkompenserats av de nämnder som köpt tjänsterna. Som helhet hade produktionsstyrelsen Uppsala vård och omsorg en ekonomi i balans år 2016. Det ekonomiska utfallet har analyserats tillsammans med förvaltningscheferna för omsorgsnämnden, äldre- och socialnämnden samt socialnämnden som gemensamt tagit fram ett förslag till omorganisering av kommunbidraget.

Vid övergången av vuxenutbildningen från utbildningsnämnden till arbetsmarknadsnämnden framkom att verksamheten hade överkompenserats med 8,4 mnkr. Bedömningen är därför att kommunbidraget kan minskas i motsvarande grad. Denna minskning av kommunbidraget föreslås användas till att finansiera prognostiserade ökade kostnader inom flyktingmottagande.

Kommunstyrelsen beslutade den 19 oktober 2016 om principer för Uppsala kommuns ekonomistyrning. I samband med införandet av den nya ekonomimodellen har fördelningsmodellen av stabskostnaderna från kommunledningskontoret setts över och förändrats så att den nu är mer transparent och avspeglar det faktiskt användandet. Detta har resulterat i att nämnderna har fått förändrade kostnader och att kommunbidraget har justerats i motsvarande grad.

Ovanstående omfördelningar framgår av ärendets **bilaga 1**.

Vid analysen av kostnaderna för flyktingmottagandet framgår det att arbetsmarknadsnämnden och socialnämnden har redovisat kostnader som är ofinansierade inom ram.

Prognosen per mars visar att arbetsmarknadsnämndens verksamhet för flyktingmottagande inklusive ökade boendekostnader är underfinansierad med 20,3 mnkr. Svenska för invandrare och samhällsorientering är underfinansierade med 11,8 mnkr. Socialnämndens prognos visar att administrationen för att hantera flyktingmottagandet är underfinansierad med 11,5 mnkr.

För att täcka de ofinansierade kostnaderna inom flyktingmottagandet fördelas de 24 mnkr som lagts på kommunstyrelsen för ändamålet samt de 8,4 mnkr som blir en konsekvens av minskat kommunbidrag för vuxenutbildning (se ovan) proportionellt på arbetsmarknadsnämnden och socialnämnden enligt **bilaga 2**. Resterande ofinansierade kostnader om 11,2 mnkr hanteras inom ram genom åtgärder inom respektive nämnd.

Styrgruppen för Ulleråkersprojektet har fastställt en skedesplan. Beräkningarna visar att fastighetförvaltningen är ofinansierad med 17,1 mnkr samt att de finansiella kostnaderna är ofinansierade med 25,4 mnkr, **bilaga 3**. Sammanlagt är budgeten underfinansierad med 42,5 mnkr. Kommunstyrelsens bedömning är att detta kan finansieras via Boverkets byggbonus. Föregående år fick Uppsala kommun 104 mnkr i byggbonus. En låg men realistisk bedömning är att Uppsala kommun kan få 42,5 mnkr i byggbonus för 2017.

Ekonomiska konsekvenser

Omfördelningarna inom kommunbidraget är kostnadsneutrala.

Jämfört med budget är omfördelningen av kommunstyrelsens kommunbidrag om 24 mnkr för att hantera flyktingmottagandet kostnadsneutralt inklusive hanteringen av kommunbidraget för vuxenutbildning. Arbetsmarknadsnämnden och socialnämnden hanterar den del av de prognostiserade kostnadsökningarna som inte finansieras genom åtgärder inom tilldelad ram.

Den prognostiserade kostnaden för Ulleråker som inte finansierats via kommunbidrag i budget föreslås finansieras genom en försiktigt prognostiserad byggbonus från Boverket.

Reviderad budget 2017

Särskilt yttrande

Alliansen

Alliansen ser allvarligt på det svåra ekonomiska läget i flera av kommunens nämnder. Den uppkomna situationen och behovet av ett omfattande ombudgeteringsärende i maj illustrerar väl behovet av bättre ekonomisk styrning och en tidigare mål och budget-process, något som Alliansen påpekat vid åtskilliga tidigare tillfällen. En tidigare mål och budgetprocess skulle innebära en bättre ekonomisk uppföljning och större möjligheter för såväl politiker som tjänstemannaorganisationen att löpande parera ekonomiska avvikelser.

Att flera nämnder uppvisar mångmiljonunderskott redan efter fyra månader indikerar att det ekonomiska läget i kommunen inte är så väl ställt som kommunen låtit påskina. Tvärtom så är kommunens positiva resultat 2016 inte ett tecken på ekonomisk styrka utan snarare ett svagt resultat uppbyggt av höjda skatter och tillfälliga statsbidrag. Det faktum att en omorganisation som uppskattats medföra kostnadsreduceringar om 30 miljoner nu istället tvingar fram effektiviseringskrav i samma storleksordning eftersom redovisningssystem och övriga IT-system inte varit på plats. Alliansen har tidigare påpekat riskerna med ett snabbt genomförande utan att ha IT-system och processer på plats vilket nu visar sig vara en korrekt bedömning. Kommunstyrelsen har inte kunnat följa upp verksamheten under de fyra första månaderna utan fick vänta med en första indikation i samband med aprilbokslut och helårsprognos.

Fredrik Ahlstedt (M)

Mohamad Hassan (L)

Stefan Hanna (C)

Jonas Segersam (KD)

Omfördela kommunbidraget med anledning av omorganisation samt införande av ny ekonomimodell

Fördelning av effektiviseringskravet om 30 miljoner kronor.

Fördelas med produktionsstyrelsernas intäkter 2016 som bas. Ombudgeringen av kommunbidraget från nämnderna till kommunstyrelsen blir enligt nedan, verksamheten fastighet under kommunstyrelsen är inte kommunbidragsfinansierat omvandlas därmed till vinstkrav på verksamheten under 2017 för att hanteras i mål och budget 2018-2020;

AMN	964 tkr
GSN	1 699 tkr
IFN	476 tkr
OSN	10 947 tkr
SCN	3 139 tkr
ÄLN	11 639 tkr
KS- fastighet, vinstkrav	1 166 tkr
Total	30 000 tkr

Fördelning av produktionsstyrelsen teknik och service vinstkrav på 17,5 miljoner kronor.

Fördelas med produktionsstyrelsernas intäkter 2016 som bas. Ombudgeringen av kommunbidrag från nämnderna till finansförvaltningen blir enligt nedan, verksamheten fastighet under kommunstyrelsen är inte kommunbidragsfinansierat därav omvandlas det till vinstkrav under 2017 för att hanteras i mål och budget 2018-2020.

IFN	1 800 tkr
GSN	6 500 tkr
KS-fastighet, resultatkrav	9 200 tkr
Totalt	17 500 tkr

Omfördelning av produktionsstyrelsen vård och omsorgs resultat per verksamhet

Vård och Omsorgs resultat per verksamhet används som bas (korrigerat för engångsintäkter och kostnader, ex avgångsvederlag). Systemledarnämndernas andel av respektive verksamheten 2016 har används som fördelningsnyckel

Fördelning	
Omsorgsnämnden	-9 489,8 tkr (mindre KB)
Äldrenämnden	26 497,3 tkr (mer KB)
Socialnämnden	-17 007,5 tkr (mindre KB)
Totalt	0 tkr

Omfördelning av produktionsstyrelsen vård och omsorg samt produktionsstyrelsen teknik och service investeringsramar.

Från produktionsstyrelsen vård och omsorg

Tkr	2017	2018	2019
Äldrenämnden	4 100	4 500	5 000
Omsorgsnämnden	700	1 200	1 600
Socialnämnden	200	300	400
Totalt	5 000	6 000	7 000

Från produktionsstyrelsen teknik och service

Idrott och fritidsnämnden	4 250	4 250	4 250
Gatu- och samhällsbyggarnämnden	5 750	5 750	5 750
Kommunstyrelsen	3 000	3 000	3 000
Totalt	13 000	13 000	13 000

Omfördelning av kommunbidrag vid flytt av produktion av vuxenutbildning från utbildningsnämnden till arbetsmarknadsnämnden.

Kommunbidraget från finansförvaltningen minskas till arbetsmarknadsnämnden med 8,4 mnkr.

Omfördela kommunbidrag mellan nämnderna vid införande av ny fördelningsmodell

Vid införandet av ny ekonomimodell har fördelningsnycklarna av de gemensamma kostnaderna på KLLK setts över och blivit mer transparenta.

Förändringen har inneburit att en del nämnder får mindre kostnader andra får mer kostnader, kommunbidraget har justerats med motsvarande belopp. För nämnden och totalen får detta ingen resultatpåverkan. Den beräknade förändringen av stabskostnaderna för räddningsnämnden och överförmyndarnämnden kommer att hanteras i särskild ordning eftersom de nämnderna ägs av fler kommuner.

Utbildningsnämnden, -9 895 tkr

Arbetsmarknadsnämnden	823 tkr
Socialnämnden	117 tkr
Omsorgsnämnden	-10 908 tkr
Äldrenämnden	-28 716 tkr
Kulturnämnden	9 165 tkr
Idrotts- och fritidsnämnden	3 619 tkr
Gatu- och samhällsmiljönämnden	6 114 tkr
Plan- och byggnadsnämnden	4 651 tkr
Namngivningsnämnden	295 tkr
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	3 009 tkr
Kommunstyrelsen	21 726 tkr
KS fastighet, negativt resultat	5 003 tkr
KS, gemensam service, resultatkrav	1 178 tkr

Omfördela kommunbidraget för ökade kostnader för flyktingmottagandet

Vid beslutet om mål och budget i november 2016 öronmärktes 24 mnkr för ökade flyktingkostnader, bedömningen var att det avsåg ökade boendekostnader.

Prognosen per april visar att arbetsmarknadsnämndens kostnader för verksamheten flyktingmottagande inklusive ökade boendekostnader är ofinansierade med 20,3 mnkr. Svenska för invandrare och samhällsorientering är ofinansierat med 11,8 mnkr. Socialnämndens prognos visar att administrationskostnaden för att hantera flyktingmottagandet är ofinansierad med 11,5 mnkr.

För att täcka de ofinansierade kostnaderna inom flyktingmottagandet fördelas de 24 mnkr som lagts på kommunstyrelsen för ändamålet samt 8,4 mnkr som blev en positiv konsekvens i budgeten av omfördelning av vuxenutbildningen, proportionellt på arbetsmarknadsnämnden och socialnämnden enligt nedan. Resterande ofinansierade kostnader om 11,2 mnkr hanteras inom ram genom åtgärder inom respektive nämnd.

Arbetsmarknadsnämnden Flyktingmottagande	15,1 mnkr
Arbetsmarknadsnämnden sfi och samhällsorientering	8,8 mnkr
Socialnämnden ofinansierade administrationskostnader	8,5 mnkr
Totalt	32,4 mnkr

Fördelningen av de 32,4 mnkr fördelas proportionellt utifrån prognoserna

Bilaga 3

Finansiering av projekt Ulleråker

Nedanstående tabell visar styrgruppen för Ulleråker bedömning av kostnaderna utifrån beslutad skedesplan. Den prognostiserade kostnaden för Ulleråker som inte finansierats via kommunbidrag i budget, 42,5 mnkr för 2017, föreslås finansieras genom utökat kommunbidrag som finansieras genom en försiktigt prognostiserad intäkt av byggbonusen från Boverket. Kostnaderna för 2018-2020 hanteras i mål och budget 2018-2020.

	2017	2018	2019	2020
Ulleråker fastighetsförvaltning				
Hyror och arrenden	36 967,2	36 967,2	36 967,2	36 967,2
Personalkostnader	-1 029,3	-1 029,3	-1 029,3	-1 029,3
Lokalkostnader	-13 330,5	-13 330,5	-13 330,5	-13 330,5
Övriga kostnader inkl indirekta fördelade kostnader	-21 754,4	-21 754,4	-21 754,4	-21 754,4
Av- och nedskrivningar	-17 118,8	-17 118,8	-17 118,8	-17 118,8
Finansiella kostnader fastighetsförvaltning	-3 535,7	-3 535,7	-3 535,7	-3 535,7
Totala kostnader fastighetsförvaltning	-56 768,7	-56 768,7	-56 768,7	-56 768,7
Nettokostnad fastighetsförvaltning	-19 801,5	-19 801,5	-19 801,5	-19 801,5
Kostnad marktillgång		enligt skedesplan	enligt skedesplan	enligt skedesplan
Finansiella kostnader marktillgång Kronåsen 3:1	-25 356,9	-21 095,6	-20 243,3	-12 452,8
Nettokostnad marktillgång	-25 356,9	-21 095,6	-20 243,3	-12 452,8
Nettokostnad totalt	-45 158,4	-40 897,1	-40 044,8	-32 254,3
Beslutat Kommunbidrag	2 691,5	2 691,5	2 691,5	2 691,5
Behov av mer kommunbidrag	42 466,9	38 205,6	37 353,3	29 562,8
Summa kommunbidrag	45 158,4	40 897,1	40 044,8	32 254,3